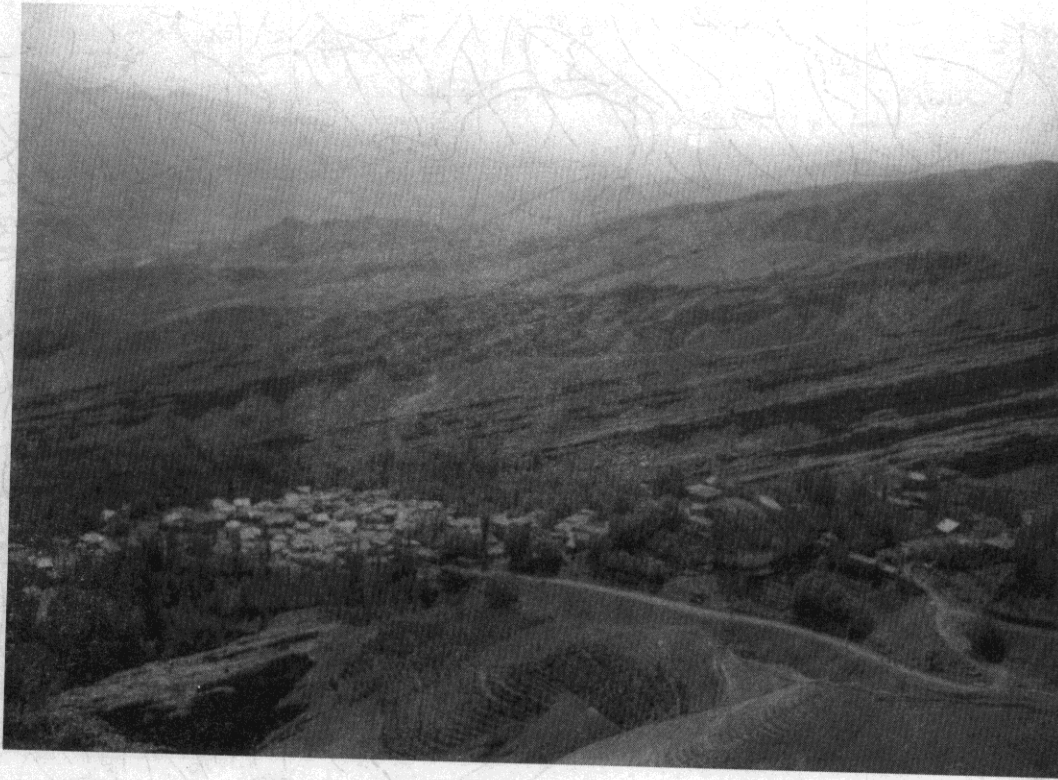

قلعه الموت (حسن صباح)

که پانته آ بابک

در ۲۰ کیلومتری راه تهران به قزوین، دهی به نام حصار خردان وجود دارد، که قهوه‌خانه‌ای نیز در کنار آن، راه الموت - قزوین را از شاهراه اصلی جدا می‌کند. «الموت» نام قلعه‌ایست مشهور در ارتفاع ۳۰۰۰ متری در رشته کوه‌های البرز غربی که مابین قزوین و گیلان واقع شده است. لفظ «الموت» در ابتدای دولت اسماعیلیه بوده است، یعنی در حدود سال ۴۷۷ ه.ق در نزهت‌الغلوب آمده: معتبرترین قلعه‌های

ابوریحان در التفهیم و حمداله مستوفی در تاریخ گزیده و در نزهت‌الغلوب می‌نویسد:

« و آن قلعه را در اول (آله آموت) گفته‌اند یعنی آشیانه عقاب. در همه فرهنگها آله به معنی عقاب و آموت به معنی آشیانه آمده است، که بچگان را برای آموزش گردید و به مرور الموت شد.»

گروه کهنوردی فروهر در اردیبهشت ماه سال ۱۳۷۹ به آن منطقه رفته و از قلعه بازدید کردند طبق گزارشی که از سرپرست این برنامه در آرشیو گروه وجود دارد: در جاده‌ای که از بزرگراه قزوین - تهران جدا شده ما وارد کوهستان می‌شویم در اطراف جاده دشتهای بسیار زیبا از گلهای رنگی وجود دارد و ما می‌توانیم از پای کوه این دژ با عظمت را نظاره کنیم و متوجه استحکام این دژ بشویم، در انتهای جاده به دهی می‌رسیم که بعد از آن ده دیگر اتوبوس نمی‌توانست پیش برود و ما مجبور شدیم پای پیاده بقیه راه را طی کنیم بعد از گذر از یک رودخانه به پای قلعه رسیدیم و سپس از پله‌های بسیاری بالا رفتیم تا به پای دیوار قلعه رسیدیم

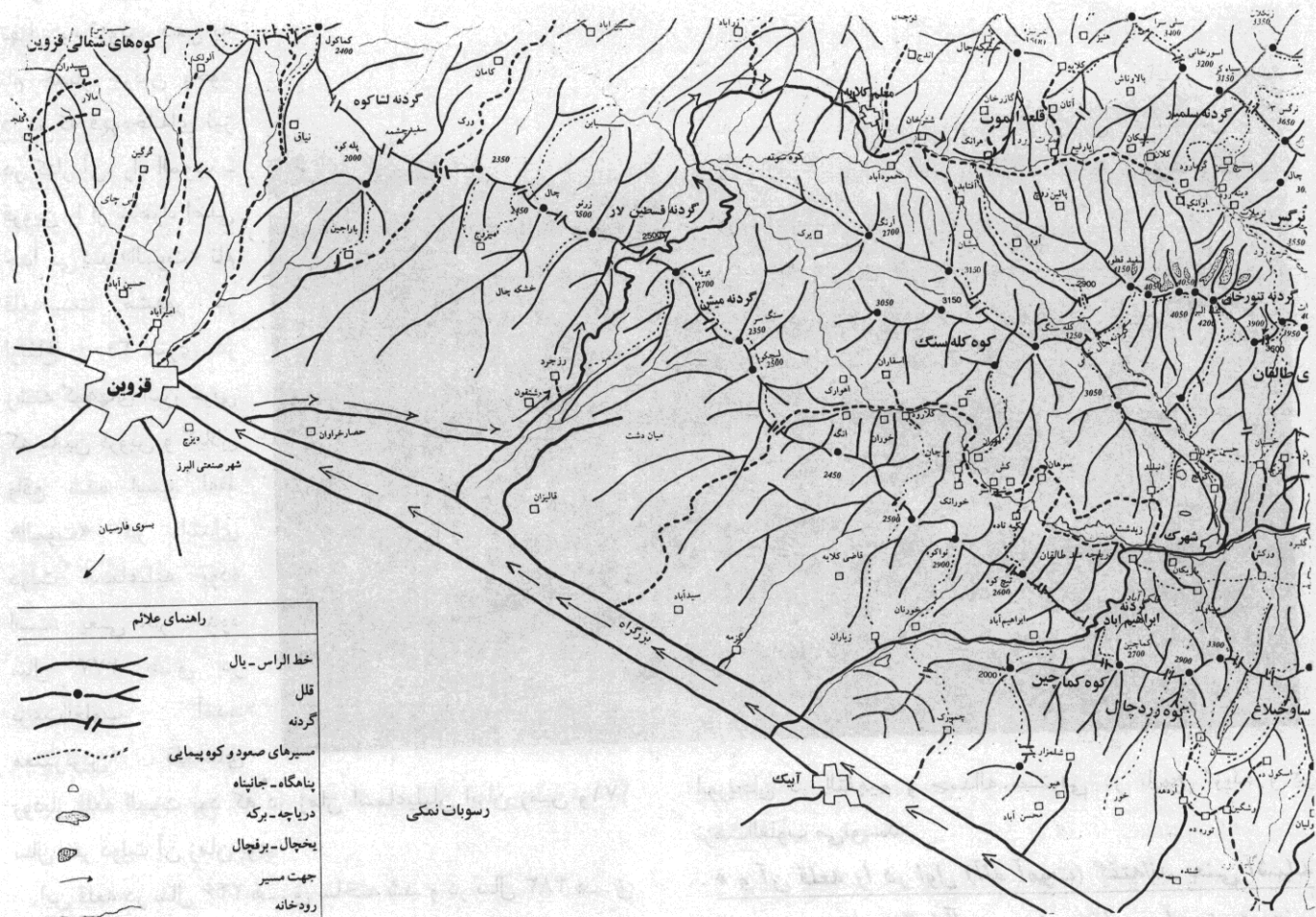
رودبار قلعه الموت بود که در زمان اسماعیلیان ایران زمین ۱۷۱ سال مقر دولت آن زمان بود.

این قلعه در سال ۲۴۶ ه. ق ساخته شد. و در سال ۴۸۳ ه. ق حسن صباح بر آن مستولی یافت و البته در سال ۶۵۴ ه. ق به فرمان هلاکو خان آن قلعه را خراب کردند ولی هنوز دیوارهای بلند قلعه و چند حفره‌هایی که در سنگها برای استفاده از آب انبارها، مواد غذایی و جایگاه احشام تهیه شده بود هنوز از آن برجا مانده.

صاحب مرآت‌البلدان گفته: **«الموت در قله کوهی است که گودیاها در حوالی آن است که نسب هیچ منجنیق در آنها ممکن نیست، و تیر هیچ تیراندازی نیز بدان جا نمی‌رسد.»**

معروف است که یکی از سلاطین، عقابی را برای شکار رها کرد و خود در تعقیب آن عقاب به این محل رسید، و بعد از مشاهده وضع این موضع دریافت که موقعیت این منطقه بسیار عالی است، و تصمیم گرفت قلعه‌ای را در این منطقه بنا کند، و این قلعه را «آله آموت» نامید. زیرا عقاب او را به این منطقه کشیده بود.

استاد پورداد در فرهنگ ایران باستان، حفره اصفهانی در کتاب التنبیه‌اله و الصفیح (که نسخه خطی این کتاب موجود است)،

بازدید از این منطقه به دلیل وجود پوشش گیاهی منطقه در بهار پیشنهاد شده تا ما بتوانیم از طبیعت منطقه نیز لذت ببریم. زمانی هم که برای بازدید از منطقه تعیین شده یک روز کامل یعنی صبح تا شب می‌باشد.

منابع

- (۱) فرهنگ فارسی دهخدا
- (۲) فرهنگ فارسی برهان قاطع
- (۳) کوهها و غارهای ایران، نوشته: احمد معرفت

قبل از ورود به قلعه یک حفره در کوه مشاهده کردیم که بعد از داخل شدن به آن حفره متوجه شدیم می‌توانیم تمام منطقه را از آن حفره زیر نظر داشته باشیم، از قلعه تعدادی دیوار بلند و چندین حفره بر جا مانده البته چیزی که توجه ما را جلب کرد ارتفاع و وضعیت منطقه قلعه بود، که واقعاً در آن زمان هیچ لشگری نمی‌توانسته این دژ نظامی را تسخیر کند. به گفته تاریخ نویسان، حسن صباح سالها بدون هیچ مشکلی در مقابل دشمنان در این دژ مقاومت می‌کند و هیچ کس نتوانسته این دژ را فتح کند. فصل